

Ptujski tednik

Stev. 39

PTUJ, 28. septembra 1956

Letnik IX

Glasilo SZDL ptujskega okraja — Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj št. 643-T-206 — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Janez Petrovič — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

Polletna izvršitev okrajnega družbenega plana

Na večeršnjih seji sta oba zbori OLO Ptuj razpravljala o rezultatih izvršitve okrajnega družbenega plana v prvem polletju letošnjega leta.

Za to razpravo je bilo že dalje časa mnogo zanimanja, ne samo med odborniki, temveč tudi med ostalimi državljani, kar je povsem razumljivo, saj pričakujemo kot rezultat izpolnitve letošnjega družbenega plana stabilizacijo tržišča in gospodarstva sploh. Čeprav prispeva ptujski okraj k temu velikemu smotru sicer neznaten, vendar ne brezpomembni delež v prizadevanjih za izvršitev te naloge nič manjša kot odgovornost celotne naše družbe. Več kot jasno je namreč, da bo zvezi družbeni plan izvršiti še takrat, če bo izvršil vsak okraj svoje.

Naloga, ki jih je letošnji družbeni plan postavil pred proizvajalce našega okraja, niso lahke. Dvigniti družbeni proizvod za 4 odstotke in fizični obseg proizvodnje (količine izdelane blaga) za 6 odst. v primerjavi z lanskeoletno realizacijo, je vsekakor zahteva, ob kateri se je treba resno zamisliti.

GLAVNO BREME NOSI INDUSTRIJA

V ptujskem okraju je 13 industrijskih podjetij, ki morajo do konca leta ustvariti družbeni proizvod v vrednosti 3752 milijonov dinarjev in v tem 1218 milijonov dinarjev dobička. Računati smemo, da bi morala industrija ob polletju izvršiti povprečno 50 odstotkov letnega plana, čeprav se proizvodnja, v nekaterih podjetjih sezonskega značaja (opekarna, živilska industrija), v polni meri razvije šele v drugem polletju. Ako merimo izpolnitev polletnega plana s tem merilom, ne moremo biti zadovoljni z vsemi podjetji, saj so nekatera ostala globoko pod 50 odstotki.

Do 1. julija so industrijska podjetja izpolnjevanju proizvodnih planov ter v ustvarjanju družbenega proizvoda in dobička dosegla sledeče rezultate:

Podjetje	Fizični obseg do 31. avg. (krit. % 50)	Fizični obseg do 31. avg. (krit. % 60)	Družbeni proizvod 30. junij (krit. % 50)	Dobiček 30. junij (krit. % 50)
Rudnik »Sega«	73	105	62	104
Premogovnik Podgorci	49	72	56	37
Tov. aluminija Kidričevo				
glinica	48	69	42	44
aluminij	32	56		
Ormoška opekarna				
zidaki	41	64	41	34
strešniki	36	63		
Ptujska opekarna				
zidaki	22	47	24	7
strešniki	18	54		
Tovarna strojil Majšperk	65	88	74	97
Tov. volnenih izd. Majšperk	46	60	39	38
Tekstilna tovarna Ptuj	38	55	29	13
Tov. perila »Delta« Ptuj	27	36	30	
»Petovica« Ptuj				
sadni sokovi	100	146	42	65
alk. pijače	25	48		
Mlinsko podjetje Ptuj	38	50	63	15
Mlekarna Ptuj	36	58	49	25
mlečni izdelki				
kazein	63	148		
Oljarna Središče	34	45	30	44

Iz gornjega pregleda vidimo, da fizični obseg proizvodnje v celoti kar zadovoljuje, čeprav proizvodnja ni povsod v skladu s planiranimi vrstami blaga. Nekoliko slabša slika je v doseganju vrednosti družbenega proizvoda — povprečno 42 odstotkov in dobička — povprečno 44 odstotkov, vendar tudi to stanje ni kritično, razen morda v tekstilni industriji. Tovarna perila »Delta«, ki je prvo polletje zaključila z izgubo, Tekstilna tovarna Ptuj in dežno tudi majšperška Tovarna volnenih izdelkov.

Glavni razlog nedoseženega plana v prvem polletju je predvsem pomanjkanje električne energije v prvih treh mesecih, medtem ko je elektrifikacija v Kidričevem pričela nemoteno delovati šele v mesecu majem. Da je pomanjkanje električne res bistveno vplivalo na izpad proizvodnje dokazuje dejstvo,

da se je proizvodnja v mesecih juliju in avgustu, ko je bilo energije dovolj, sunkovito dvignila (druga kolona pregleda), vzporedno pa je seveda porasla tudi vrednost družbenega proizvoda iz dobička. Ne smemo nas motiti razmeroma nizki odstotki pri opekarnah, saj je znano, da te v prvem polletju predvsem pripravljajo surovo opeko, ki jo žgejo v glavnem drugo polletje. Najbolj razveseljuje dejstvo pa je, da je Tovarna glinice in aluminija v Kidričevem, na kateri leži pretežni del okrajnega družbenega plana, v osmih mesecih že presejala plan proizvodnje glinice za 2 odstotke, do konca leta pa bo v celoti izpolnjen tudi plan proizvodnje aluminija, seveda, če v naslednjih mesecih ne bo večjih motenj v dobavi električne energije.

Skratka, na izpolnjevanje družbenega plana v industriji lahko gledamo optimistično, razen seveda v tekstilni industriji. Tu se bo treba takoj kar najbolj resno pogovoriti z delavskimi sveti, ker vse kaže, da pomanjkanje električne energije ni edini vzrok za odstopanje od plana, temveč še marsikaj drugega, kar se bo dalo z resnim prizadevanjem za bodoče odpraviti, če šele ne bo mogoče popraviti zamujenega.

KMETIJSTVO

O izpolnitvi polletnega plana v kmetijstvu je težko govoriti, ker se rezultati kažejo šele jeseni. Ugotovljeno je bilo, da so kmetijski proizvajalci posvetili obdelavi zemlje vso skrb, pri čemer so kmetijske zadruge storile več kot prejšnja leta.

Čeprav so se zasejane površine povečale na 108 % se v celoti pričakuje nižja proizvodnja od lanskeoletne, na kar so predvsem vplivali neugodni vremenski pogoji. Tako so bili ugotovljeni nižji hektarski donosi pri žitih (v primerjavi z lanskim letom): pšenica 83 odst., rž 87 odst., ječmen 82 odst. in oves 100 odst. Krompirjeva letina bo približno enaka lanskeoletni, pridelek koruze pa bo znatno bolj. Sadje je obrodilo le na področju Slovenskih goric in bo pridelek v okrajnem merilu za

obdobjem lanskega leta povečal na 152 odst., letošnji plan (letni) pa je izpolnjen 41 odst. Netražljivo in ob enem zasrčljivo je pa je dejstvo, da ima trgovina v letošnjem polletju 30 % dobička manj kot ob lanskem polletju. Letni plan pa je dosežen komaj 26 odst. To je vsekakor neodgovoren odnos do družbe, ki izvira iz neupravičenega povečanja plačnega fonda (za 3 milijone 400.000 din li za 11 % v primerjavi z lanskim polletjem) in problematičnega povečanja stroškov.

Občinski ljudski odbori bodo morali zelo resno analizirati ta pojav v trgovini, saj razdišče tega vprašanja ni samo stvar socialistične morale temveč tudi občinske blaginje.

Podobne razmere so v gostinstvu. Tudi gostinstvo je preseglo družbeni proizvod lanskega

leta, dobička pa je po letnem planu ustvarilo le 18 %. Gostincem sicer ne moremo očitati povečanja plač, ker so nižje kot v lanskem letu, tudi tu pa je vprašanje materialnih stroškov, ki bo jih treba podrobneje pogledati, predvsem pa bo treba spremeniti odnos do kreditiranja, ker je gostinstvo v tem pogledu zares v nemogočem položaju.

OBRT JE RAZOČARALA

Čeprav ima obrt za svojo dejavnost na razpolago dovolj surov in materiala, poleg tega pa se je povpraševanje po obrtnih storitvah celo povečalo, je družbeni proizvod dosežen le 45 odst., dobiček pa 38 odst., za kar pravzaprav sploh ni opravičila. Seveda ne more biti drugače, če so plače porasle za 8 milijonov dinarjev, pri čemer

Slike so leto bogato obrodile

se nihče ni vprašal, kako bodo izpolnjene obveznosti do družbe. Mišimo, da si bodo morali občinski odbori tudi tu stvari malo pozorneje pogledati.

Analiza polletne izpolnitve družbenega plana je pokazala,

da izvršitev letnega plana ni ogrožena. Vsekakor pa bodo morali odgovorni organi odločno ukrepati, da bodo zagotovili plansko disciplino, ki marsikje, posebno pa v obrti in trgovini šepa brez opravičljivih razlogov.

Ob tednu otroka

Dosedanji uspehi občinske skupnosti za vsestranski razvoj otrok kažejo na nove naloge.

Od 1. do 9. oktobra praznujemo Teden otroka, ki ni samo formalnega značaja, temveč je predvsem odraz prizadevanja in vsestranske skrbi naše ljudske oblasti za naše otroke, matere in za našo družino na splošno, ki je temelj socialistične družbe in kateri daje naša oblast vso potrebno pomoč in zaščito. Predvsem pa je ta skrb namenjena našim malčkom, ki so je najbolj potrebni, da bi vzrasel zdrav in delaven rod in da bi bila njihova bodočnost lepša in boljša, kot pa je bila preteklost prejšnjih rodov, ko se je prejšnja oblast vse premoale ali pa nič brigala za življenje in vsestranski napredek takratne mladine. Zlasti je bila zanemarjena skrb za delavsko in kmečko mladino, ki ni imela nobene perspektive za bodočnost.

Ta teden je namenjen splošnemu pregledu in proučevanju vsega dosedanjega dela, tako uspehov kakor tudi neuspehov glede zaščite matere in otroka. Po teh rezultatih bo potrebno napraviti zaključke, nove načrte in predloge za še boljše in plodnejše delo tako na zdravstvenem kakor tudi na ekonomskem, socialnem in kulturno-prosvetnem področju zaščite matere in otroka.

SKRBI ZA ZDRAVSTVENO VZGOJO IN VARSTVO OTROK

Največjega pomena za srečno življenje in bodočnost je zdravje našega človeka, zlasti naše mladine. Zdrava mati je porok za zdrave otroke. Zato posvečena naša ljudska oblast preko svojih različnih zdravstvenih ustanov in zavodov kakor tudi v povezavi z različnimi družbenimi organizacijami največjo skrb zdravstveni vzgoji in zdravstvenemu varstvu naših otrok. Ta skrb zajema posebno naseče matere ter novorojenčke in dojenčke, ker je pač ta doba najvažnejša za ves poznejši duševni in telesni razvoj človeka. Ne zanemarja pa se tudi skrb za starejše predšolske otroke, kakor tudi za vse ostalo šolsko in vajensko mladino. Največja pozornost pa se posveča vojnim partizanskim sirotam, kakor tudi socialno, moralno ali zdravstveno ogroženim otrokom, ki so pomoči in zaščite najbolj potrebni. Isto velja tudi za čutno defektne, invalidne ali pohabljene mladino.

NAMESTO NEKDANJH POSAMEZNIH USPEHOV SI ŽELIMO SKUPNE TRAJNE USPEHE

Če pogledamo nazaj v našo preteklost, vidimo, da je bilo v bivši Jugoslaviji zelo malo storjenega na tem področju in da ni bilo nobenega sistematičnega in organiziranega dela na zaščiti matere in otroka, temveč je bilo vse prepuščeno redkim

posameznikom, ki so s svojimi skromnimi sredstvi storili v posameznih primerih mnogo koristnega in hvale vrednega, toda vidnejših, trajnejših in splošnih uspehov pri tem načinu dela ni bilo mogoče doseči, pa naj je bilo njihovo delo še tako vztrajno in požrtvovalno.

Med okupacijo so bili uničeni še ti piščali sadovi dela teh redkih posameznikov.

Po vojni je bilo potrebno začeti popolnoma znova z delom na tem področju, da bi se zboljšali splošni in zdravstveni pogoji za vsestranski razvoj naše mladine. V začetku je bilo to delo težko in naporno. Vseposvobod je primanjkovalo ljudi, zlasti strokovnjakov, medicinskih sester, babic, bolničarjev, zdravnikov; primanjkovalo je primernih prostorov za razne zdravstvene ustanove in ni bilo inventarja in drugih pripomočkov. Iz leta v leto se je stanje z nenehnim prizadevanjem boljšalo ter so bili zato tudi rezultati tega dela vedno večji in uspešnejši.

ZELO AKTIVNO ZDRAVSTVENO PODROČJE

Največ je bilo storjenega na zdravstvenem področju, kjer sedaj nudijo svojo pomoč številne posvetovalnice za matere in otroke, kakor tudi druge zdravstvene ustanove. Do 1945. leta smo imeli le 10 posvetovalnic za matere in otroke, lani jih je bilo 25. Letos se je število dvignilo na 32. Posvetovalnice so v Ptuj, Ormožu, Cirkulianah, Desterniku, Juršincih, Kidričevem, Leskovcu, Majšperku, Podlehniku, Polensaku, Staršah, Vidmu, Vitomarcih, Zavrču, Zetalah, Humu, Kogu, Lesniškem vrhu, Cirkovcih, Središču, Makolah, Lovrencu, Trnovski vasi, Gorišnici, Podgorcih, Trnovcih, Sejanjih, Ivanjkovcih, Pavlovecih in Salovcih. Vsaka posvetovalnica obsega povprečno 28 km² in zajema 2750 prebivalcev odnosno ca. 420 predšolskih otrok, od tega 56 dojenčkov, večinoma poslušajo enkrat mesečno, nekateri tudi enkrat tedensko. Lani je bilo pregledanih v teh ustanovah skupno 2951 otrok, letos pa ob zaključku polletja 1618 otrok, t. j. za 8,84 % več kot lani. V Ptuju posluje že nekaj let na ZD otroški dispanzer.

Lani je bilo pregledano na dispanzerju 5470 otrok, letos pa ob polletju 3496 otrok, t. j. 21,77 odst. več kot lani ob istem času.

SE VEČ OTROŠKIH DISPANZERJEV

Po planu se predvideva ustanovitev otroških dispanzerjev v Ormožu in Majšperku, po dolgoročnem planu pa tudi v bodočih ZD v Cirkulianah in Juršincih.

V to preventivno zdravstveno delo so vključene tudi naše babice, ki jih je sedaj 24. dočim tri mesta niso zasedena. Babice

obiskujejo redno noseče žene ter jim dajejo navodila glede prehrane, dela in življenja, v primeru bolezni pa jih takoj napotijo v najbližjo zdravstveno ustanovo. Razen tega dela skrbljo tudi za novorojenčke, ki jih obiskujejo dnevno, za dojenčke in predšolske otroke, ki jih obiskujejo periodično enkrat mesečno, odnosno večje enkrat četrtletno oziroma polletno. V letošnjem prvem polletju so opravile 14.713 obiskov, to je na vsako babico 3,55 obiskov dnevno. Za te obiske so porabile skupno 22.362 ur.

Kot rezultat tega sistematičnega dela se opaža počasno padanje obolelosti in umrljivosti malih otrok, zlasti dojenčkov, vendar to stanje še ni zadovoljivo in bo treba znatno povečati trud in prizadevanje v tej smeri. Tudi številni nedonošenčki in mrtvorojeni bi treba še bolj znižati, kar je vse naloge, ki jih bodo tudi vse

OBČUTNA PODPORA POSVETOVALNICAM

Posvetovalnice so dobile v preteklem letu precejšnjo podporo v opremlitvi, zlasti so prejele zdravniške plašče, plenice, brisače, rjuhe in otroške tehtnice. Zboljšati pa bo treba še marsikaj, zlasti bo treba poskrbeti za boljše prostore in opremo.

V Ptuj je v sklopu ZD (Zdravstvenega doma) šolska zobna ambulanta. Te ambulante bo treba v bližnji bodočnosti odpreti še v Kidričevem, Majšperku in Ormožu.

Dalje so namenjene skrbi za naše otroke še otroške jasli v Kidričevem in otroški vrtil v Ptuj, Spodnjem Bregu, Kidričevem, Ormožu in Središču z dnevno zasedbo ca. 229 otrok.

Zelo pomembne za zdravje šolske mladine so počitniške kolonije. Letos je OLO Ptuj odstopil zemljišče z gozdičkom in poslopje za zdravstveno kolonijo taborjenje v Biogradu. Do sedaj je dal OLO Ptuj za nakup in popravilo že šest milijonov dinarjev. Za prihodnje leto so planirana adaptacijska dela, ki bodo stala še okrog štiri milijone dinarjev. Letos je letovalo skupno 540 otrok in mladincev.

Drugo počitniško kolonijo je organiziralo tajništvo za zdravstvo v Zireh, kjer je letovalo 95 otrok. Na splošno so se otroci in mladinci na teh taborjenjih zdravstveno zelo opomogli.

Na OZD v Ptuj obstaja šolska ambulanta za dijake in za osnovnošolsko mladino. Preteklo leto je bilo pregledanih 1157 šolskih otrok.

Vsako leto so tudi sistematski pregledi šolske mladine, zlasti osnovnošolske Natančni pregledi so bili zlasti v preteklem šolskem letu na nekaterih šolah in sicer: v Gorišnici, Dornavi, Selah, Polensaku, Trnovski vasi, Vitomarcih, Grajeni, Zavrču, Cirkulianah, Leskovcu, Gruskov-

ju, Letalah in Rodnem vrhu in deloma tudi v Ptuj. Ti pregledi so pokazali, da je higiensko stanje podeželske šolske mladine še zelo slabo, saj je bilo 36,46% otrok nečistih. Uživost se je pojavljala le v redkih primerih, t. j. 0,59%, docim je bilo garjivosti še manj, t. j. 0,17%. Ostalih kožnih bolezni je bilo 6,58%. Dobro in srednje razvitih otrok je bilo ugotovljenih 76,57 odst., slabo razvitih 23,57% otrok. Slabši so rezultati glede hranjenosti. Precej je še zobne gnilobe, t. j. 41,77%. Slabokrvnih je bilo 13% otrok. Znatno se je stanje zboljšalo glede rahitisa in golšavosti, kar je za slaba večletnega preventivnega zdravstvenega dela na terenu.

IZ MLEČNIH KUHINJ REDNE ŠOLSKE KUHINJE

Iz zgornjega je razvidno, da je treba še mnogo prizadevanja na zdravstvenem področju, da se bo zboljšalo stanje tudi v zgoraj navedenih ozirih.

Za boljše zdravje šolskih otrok skrbe tudi šolske mlečne kuhinje, ki jih je v okraju 13. Tu bo potrebno še marsikaj zboljšati: predvsem se mora najti primernejše prostore, dopolniti in zboljšati opremo in uvesti bolj higiensko poslovanje v teh kuhinjah.

V preteklem letu je bilo na hrani v mlečnih kuhinjah 1115 otrok. Za hrano je bilo porabljenih en milijon 480.000 din.

Skrbi za defektne otroke služi Dom dusevno defektnih otrok. Kapaciteta znaša 789 m² s 161 posteljami in dnevno zasedbo 154 defektnih otrok. Oprema je moderna ter se otrokom daje tudi primeren pouk. Ustanovo obiskuje večkrat tedensko učitelj defektolog iz Ptuja. Otroci so pod skrbnim nadzorstvom in imajo dobro prehrano.

V Ptuj je šola za defektne deco s 23 otroki. Pouk vodi učitelj defektolog. Preteklo leto je bil osnovna šola za defektne otroke tudi v Markovcih.

SKRBI ZA VOJNE SIROTE

Pred dvema letoma je bila sistematično organizirana rejniška služba za enostranske, predvsem pa za dvostranske sirote s 3 centri in sicer: v Središču, Ormožu in Gorišnici. Rejništvo so sprejele moralno neoporne in materialno dobro situirane družine. Otroci in rejniki so pod stalno kontrolo socialnega skrblstva v Ptuj.

Politična in zdravstvena oblast pa ne skrbi samo za mladino, temveč prav tako za matere, zlasti za doječe in noseče žene. V ta namen služi materinski dom v Ptuj, dispanzerji za žene v Ptuj, Ormožu, Kidričevem, Ormožu in Središču, kjer je bilo v preteklem letu nad 3000 pregledov skupno.

Iz zgoraj navedenega razvidno, da se služba na zaščiti matere in otroka v zadnjem času vse bolj razširja ter da je dosegla že kar lepe rezultate, kar naj bo vzpodbuda pri nadaljnjem delu na tem področju v dobrobit naših mater in otrok in s tem za splošni napredek in dvig zdravstvenega stanja v ptujskem okraju.

Dr. N. M.

Čas trgatve se bliža

Topli dnevi v avgustu in septembru so nadoknadili vse, kar je bilo zamujenega spomladi in tekom poletja. Grozdje je te dni slajše kot lansko leto v tem času. Ta navidezna sladkoba jagodnega šoka nas ne sme zavajati, ker je v soku poleg sladkorja še mnogo kislin, ki dajo bodočemu vinu ostro kiselkast okus. Ostra kislina vina močno znižuje vrednost vina in s tem ceno, zlasti v sortnih vinih.

Sladkoba grozdja je odvisna od sorte in lege v noga. Cim večji je nastavek grozdja, tem več kislin jagod in grozdov najdemo na trsu. Poznano je, da je grozdje na peščenih in lapornih položajih slajše kot na ilovnatih zemljah na nižjih legah. Kjer spomladi sneg najprej skopni, tam smemo z gotovostjo pričakovati boljše trgatve po kvaliteti kot na zapadnih legah.

Poleg navedenih činiteljev, ki vplivajo na boljše ali slabšo kakovost pridelka, je sorta od večje važnosti, kot nekateri mislijo. Celotna podlaga igra pri kvaliteti svojo vlogo. Naše raznozoreče sorte grozdja zorijo vedno za 10 do 15 dni prej kot sorte pozneje dozorevanja. Zato je pri novih vinogradih to upoštevati. Kdor trga na primer Radgonsko ranino, Biser iz Caba istočasno z Laškim ržlingom in Šiponom, stori to napako, da trga prvo navedeni sorti prepozno ali pa ostali sort prepozno.

Poznano je, da zgodaj zoreče sorte napadejo ose in trgači ter napravijo mnogo škode, zato jih ni posebej obrati. Vendar imajo tudi te sorte svojo polno zrelost šele konec septembra. Kar je dovolj sladko za zobanje, še ni dovolj zrelo za dobro vino.

V dobri manjšega povpraševanja po vinu in v prilikah, ko naša vina tolčejo na trgu cenejša vina, je dolžnost vsakega vinogradnika, da tekmuje s ceninami v ni v kvaliteti. Naši vinogradi so v večni primerov na legah, kjer je možno pridelati vina, ki daleč nadkričujejo cenejša vina iz južnih predelov naše države. Zaradi tega je velika gospodarska škoda potrgati grozdje prerano. S takim kislincami škoduje sebi, ker za taka vina ni interesov in v kvartu izgled našim kvalitetenim vinom.

Povprečna prirodna vina juga imajo manj kisline in več sladkorja (alkohola) kot naša masovna vina, zato v lahkoto konkurirajo. Kar je še bolj usodno za naše v noga pridelavo kot sama kvaliteta, je proizvodna cena na jugu. Niso redki primeri, da pridelajo na jugu 50 in več hl vina na 1 ha površine. Poraba delovnega časa znaša okrog 100 dni za vsa dela s trgatvijo vred. Naše povprečje trgatve znaša okrog 20 hl, poraba delovne sile pa 200 dni za 1 ha. Ko primerjamo te številke med prilikami vinogradništva v juž-

ni predelih in naših, vidimo, zakaj naše v noga pridelavo. Edino sredstvo za doseglo povoljnih cen za vinski mošt in vino je boljše kvaliteta vina. Kvalitet, ki jih v ugodnih vinskih letih, kot je to letos, lahko dosežemo v drugih predelih, ne dosežemo zaradi masovnega sortimenta, klime in kletarstva. Vsa pozitivna sredstva narave imamo, potrebno je samo počakati dan, ko doseže grozdje pravo zrelost za trgatve.

Te dni imajo naše sorte sledečo količino sladkorja:
Renski ržling 16—18, Laški ržling 15—18, Traminec 17—20, Zeleni silvanec 15—18, Beli burgundec 18—20, Portugalka 16—20, Radgonska ran na 20—23% sladkorja.

Z dneva v dan se zvišuje % sladkorja do 1%. Ker se odkupna cena moštom plačuje po %, ki ga mošt vsebuje, lahko računamo, za koliko se mošt povisa na vrednosti s čakanjem trgatve. Vzemimo, da je odkupna cena vinskemu moštu 3 din za sladkorno stopnjo. Za mošt s 15% sladkorja znaša cena 45 d'n, tekom nekaj dni poraste % sladkorja na 20%, se vrednost mošta dvigne na 60 din za 1 liter. Cena za sortirane mošte posebnih kvalitiet je seveda višja za % odstotek sladkorja, zato škoda s prerano trgatvijo mnogo v šja.

Ker so vremenske prilike tudi tekom septembra za razvoj grozdja ugodne, smemo s trgatvijo začeti nekaj dni prej kot lansko leto. Okrajna odločba o začetku trgatve grozdja zlahkosti sort dovoljuje začetek trgatve za rano zoreče sorte 1. oktobra, za splošno trgatve vseh sort po 10. oktobra. Kolikor bo vreme v oktobru za zorenje grozdja ugodno, je pametno za kvalitete sorte, pa tudi za belino, ranol, vertice in ostale kisle sorte, da počakamo s trgatvijo še dalje. Ravno za masovne sorte, ki dajo kislina vina, je potrebno, da jih dobro prezorimo, da je jagoda na sončni strani pečena.

V nekaterih primerih začne grozdje gniti. Na to gnilobo smo opozorili že v julijski številki. Gnije ona jagoda, ki je najjedena po kiselaku, črnu, ki se je zari v jagodo.

Gnilo grozdje poberemo posebej, morda kak teden dni pred splošno trgatvijo in to posebej v klet mo. Zdrava vina daje samo zdravo grozdje.

Mošte gnilega in blatnega grozdja po stiskanju natočimo v močno žveplani sod, tekom 24 ur ga pretočimo v malo žveplani sod, kjer mošt povre. Pilko soda zapremo s krpelno veho, kjer te ni, pa vsaj z vrečico čistega ročnega peska ali vsaj z debelejšo pilko, ki naj bo položena s šopom trsnih listov. To pokrvalo naj prepreči vpad nesnagne v kipeči mošt. Dokler

mošt kipi, pazljivo vstopamo v klet, ker je plin vrenja smrtonosen za vsa živa bitja. Kjer sveča ne gor, je človeško življenje v nevarnosti.

Med kipenjem mošt mešamo s kolom iz bukke, gabra ali breze, da popolnoma pokipi. Preveč burno kipenje toplega mošta daje grenka vina, zato hladno klet z mrzlim nočnim zrakom ali pa pretočimo v manjše sode. Vrenje naj bo počasno, brez prekinjanja. Kleti zračimo, mrzle klet v sončnih dneh, pretople kleti pa v hladnih nočeh.

Dobro vino povre le v zdravih, čistih, dobro ovijanih sodih. Vinska posoda naj bo čista in dobro pripravljena pred trgatvijo. Zdravo, dobro dozorelo grozdje sortiramo po sortah, mirno povre v zdravi vinski posodi daje izvrstna vina.

Posebej pazimo, da bomo s pozno trgatvijo pridelali najvišjo kvaliteto, ker bomo le taka vina lahko dobro vnovčili in končno dosegli naš cilj: donosno vinogradništvo.

Predavanja za veterinarje s področja higijene mesa

Občinski in okrajni veterinarji iz ptujskega okraja so skupno z ostalimi člani društva veterinarjev Slovenije povabljeni za torek, 2. oktobra t. l., v Ljubljano v kemični inštitut Borisa Kidriča (Hajdrihova ulica 19) na predavanje vseučilišnih profesorjev dr. W. Gisske iz Kulmbacha in prof. dr. M. Lercheja iz Berlina, ki se bosta udeležila 1. kongresa sekcije za higieno živil in malnega porekla na povabilo Društva veterinarjev FLRJ v Beogradu.

Prof. dr. Gisske bo predaval o izdelavi klobas in izdelavi mesnih konzerv, prof. dr. Lerche pa o zastrupljenih z mesom ter o bakteriologiji klobas.

Predavanje bo začelo navedeni dan ob 10 ur.

Za obe predavanji bo veliko zanimanje med veterinarji zlasti glede na važnost kontrole živil animalnega porekla.

Koristno bi bilo, da bi kateri izmed udeležencev predavanje pripravil primerno predavanje za potrošnike in podjetja ter trgovine z mesnimi izdelki v Ptuju.

Za izboljšanje zdravstveno reševalne službe v ptujskem okraju

S tempom gospodarskega razvoja in modernizacije vasi so se povečale tudi potrebe po zdravstveno reševalni službi, saj je samo letos bilo prepeljanih oziroma nuda prva pomoč 3500 osebam. Potrebe se iz leta v leto večajo, kar narekuje vsakdanje reševalne službe kot važnega dela zdravstvene službe potrebam prebivalstva v našem okraju.

Reševalna postaja in tajništvo za zdravstvo OLO sta že pristopila k delu za izboljšanje zdravstveno reševalne službe. Prvi korak je bil storjen z nabavo sanitetnega avtomobila, ki bo stalno na razpolago zdravnikom za obisk pacientov na domu in pomožnim ambulantom. Stranke bodo lahko zahtevale zdravniška prejšnja postaja, ki ima nepretrgano službo in bo neposredno povezana z zdravniškimi. S tem bo omogočeno, da bodo stranke lahko dobile hitreje zdravniška in ne bo nepotrebnega telefoniranja ali čakanja, ker bo to skrb prevzela reševalna postaja. Ta bo stremela, da bo zdravnik takoj odpeljan na mesto iskane pomoči. V primeru, če se pokaže potreba, bo imela reševalna postaja tudi svojega zdravnika.

Reševalna postaja tudi organizira s pomočjo Rdečega križa in terenskih organizacij postaje za prvo pomoč, ki bi prišle v poštev v nedostopnih krajih posebno v zimskem času, tam, kamor rešilni avto ne more. Reševalna postaja bo dala na razpolago nosila in torbice za prvo pomoč, tako da bo lahko reševalni avto takoj odpeljal prisrčenega bolnika ali ponesrečenca in bo s tem odpadlo nepotrebno čakanje, ki je trajalo včasih po par ur, preden se je reševalec prebil na mesto nezgode.

Eden neresničnih problemov je reševalna služba v ormoški občini in njeni okoliici. Ormoška reševalna postaja razpolaga samo s enim avtomobilom in enim šoferjem ter razumljivo ne more zadovoljiti potreb prebivalstva v tem okolišju. Vsak eventualni kvar na avtomobilu ali odsotnost povzročajo zastoj v reševalni službi in morajo stranke več ur čakati na naročeni avto. Reševalna služba pa se mora odvijati tako, da pacienti ne čakajo na avto, ampak mora biti avto stalno v pripravnem stanju, da lahko odpelje takoj na mesto iskane pomoči. Da bi se reševalna služba zboljšala v vsem okraju, je dala reševalna postaja Ptuj predlog občinskemu svetu za zdravstvo, da se formira osrednja reševalna služba s podružnico v Ormožu. Reševalna postaja Ptuj razpolaga s močnim prevoznim parkom in strokovnim kadrom ter je tako v stanju zadovoljiti vse potrebe okraja. Če bi se torej obe reševalni postaji združili, bi bilo vseeno, kje se nezgoda prijavi, v Ormožu ali Ptuj, avto bi odpeljal od tam, kjer je na razpolago, stroški prevoza pa bi ostali isti. Če gledamo s stremiljenjem, da se izboljša reševalna služba, bi bil to trenutno edini izhod, na podlagi katerega se bi reševalna služba nemoteno razvijala.

Alojz Ganza

V Ptujju je ustanovljena poklicna posvetovalnica

Po mnogih koristnih izkušnjah industrijsko razvitih državah s poklicnim svetovanjem se tudi pri nas v Jugoslaviji uvaja mreža poklicnih svetovalnic. V Sloveniji je v tej smeri zabeležen že velik uspeh, saj imajo skoraj vsi okrajni poklicne svetovalnice. Med zadnjimi se je po dolgem času in velikih objektivnih težavah — pomanjkanje prostora, strokovnih moči, to je poklicnega svetovalca in referenta za usmerjanje v poklice — ustanovila prepotrebna Poklicna svetovalnica tudi v Ptujju pri okrajni Posredovalnici za delo. Novoustanovljena Poklicna svetovalnica je namenjena mlademu človeku, ki si izbira poklic.

Ta naša nova institucija, novi urad, bo nudil pomoč v izbiri poklica predvsem mladini od 14 do 16 let, ki je zanjo prav izbor poklica pereč problem, seveda pa tudi mlajšim in starejšim, ki se odločajo za poklice in iščejo zaposlitev. In v čem je ta pomoč mladini? — Mladina bo dobila vsa potrebna pojasnila o poklicih, v katerega se želi vključiti, zvedela bo o

potrebni predizobrazbi, o tem, kakšne telesne in duševne sposobnosti so potrebne za željeni poklic in končno, kakšne izgledne ima izbrani poklic v bodočnosti. Za ugotovitev sposobnosti se mladino preizkusi z gotovimi pripomočki. Na Poklicni svetovalnici bo mladina zvedela tudi za možnost vključitve v uk, o zasedenosti in nezasedenosti poklicev. Nadalje bo mladina dobila informacije o različnih šolah, kakor tudi pojasnila o poklicih, ki jih še ne pozna, ker niso »popularni«.

Poklicni svetovalec bo svetoval tudi takim mladinkam in mladincem, ki še omahujejo med različnimi poklicmi, pa tudi tistim, ki nimajo zaupanja v svoje sposobnosti. Vsakemu človeku se da svetovati in ga postaviti na pravo mesto, pomagati mu do pravega poklica.

Kako važna je izbira poklica, je več kot zgovoren dokaz množica vseh tistih, ki so napak izbrali svoj poklic in zato niso zadovoljni s svojim življenjem. Postikrat pomeni slabo izbran poklic zgrešeno, zapravljeno ali uničeno življenje. Družba se za

veda teh zlih posledic napačno izbranega poklica, zato posveča mnogo pozornosti poklicnemu svetovanju. Še zmeraj pa je potrebna pomoč vseh družbenih organov, vseh tistih, ki jim je bodočnost mladine pri srcu, ki so zainteresirani na bodočih kadrih, da čimbolj podpro mladinarjo Poklicno svetovalnico. Treba jo je gojiti, da ne bo usahnila kot njena sorodnica Vzgojna posvetovalnica; saj je še zmeraj kup perečih vprašanj — pomanjkanje večjih prostorov in referenta za usmerjanje v poklice — ki ogrožajo njen obstoj. Kljub tem težavam pa dobe mladina in stariši že sedaj vsa potrebna pojasnila in navodila o različnih poklicih.

V Ljubljani bodo postavili spomenik španskim borcem

Sekcija bivših španskih borcev pri G. O. Zveze borcev se je zadnje čase zaktivizirala. Posebno zadnji konferenci, lanskega julija je sekcija lepo napredovala. Je tesno povezana z vsemi španskimi borci v Sloveniji. K temu je zelo pripomoglo razumevanje G. O. Zveze borcev s tov. Matijem Mačkom na čelu. Tudi Republiški zavod za socialno zavarovanje je pokazal dovolj razumevanja za njihove težave.

Sedaj so si bivši španski borci zadal dve nalogi: prvo, postaviti spomenik slovenskim borcem, ki so padli v borbi za svobodo v letih 1936 do 1939 v Španiji in tistim bivšim španskim borcem, ki so se po borbi v Španiji vrnili v Jugoslavijo in nadaljevali borbo v NOV za svobodo lastnega ljudstva.

Spomenik, ki bo stal na Cevalovski cesti v Ljubljani, je bodoče delo znanega arhitekta ing. Glanca Spomenik bo iz slivske granita z alegoričnimi plastičnimi figurami, ki bodo predstavljale značilnost borbe v Španiji s povezavo borbe v NOV v Sloveniji. Visok bo ca. 10 m, široka pa ca. 6 metrov. S tem bomo izpolnili občutljivo vrzel v zgodovini borbe našega ljudstva za svobodo.

Druga naloga pa je — izdati Almanah bivših španskih borcev, ki bo napisan od borcev samih in opremljen s številnimi slikami o borbi v Španiji. Almanah bo dejansko knjiga spominov samih borcev-udeležencev, ki bodo pisali o lastnih doživljenjih v tej orjaški borbi proti desetkrat bolj oboroženemu sovražniku. Bo svojevrstna knjiga, ki bo sprejeta od našega ljudstva z znanjem. Dejansko je zelo malo znano o borbi španskega ljudstva in vlogi mednarodnih brigad ter naših Slovencev v njih. To je zopet velika vrzel, ki jo je bilo treba izpolniti.

Sredstva za zgraditev spomenika bodo španski borci nabrali iz prostovoljnih prispevkov tovarn, podjetij in okrajnih ter občinskih odborov Slovenije. Nekateri ljudski odbori so že zagotovili svoj prispevek, tako tudi nekatera podjetja. Smo prepričani, da nobeno podjetje, tovarna ali ustanova, na katero se bo obrnil odbor za zgraditev tega spomenika, ne bo rekla NE!

»Tine mi je pripovedoval, da je na lovu ustrelil osem zajcev.«
»Meni pa je govoril o šestnajstih zajcih.«
»Potem gotovo misli, da si ti enkrat bolj neumen kot jaz.«

Oče: »Tale tvoj oboževalec pa malo preveč pozno v noč poseđa pri tebi. Ali ti ni mati nič povedala o teh vprašanih?«
Hči: »Povedala, povedala. Rekla je, da se možki niso prav nič izpremenili.«

»Vi iščete službo? Kakšen poklic pa imate?«
»Nastopal sem kot požiralec plamenov v cirkusu.«
»Škoda, da niste prišli pred dvema dnoma, ko nam je pogorelo pol vasi.«

Inž. Egon Zorec:

Gnojenje z umetnimi gnojili v trenutnih razmerah

Maraltdo že lansko jesen niti letošnje pomlad ni gnojil tako, kakor bi moral. Verjetno je marsikomu žal, da ni gnojil in s tem povečal donosa. Vendar se ravno sedaj, ko cene na trgu kmetijskih pridelkov rastejo, polno gnojenje najbolj izplača.

Letošnje poletje je bilo več ali manj deževno, zato so nastale v zemlji posebne prilike. Znano je, da ob visoki značni toploti tudi zemeljske bakterije najintenzivneje delujejo ter pretvarjajo rastlinsko hrano v tako obliko, da jo rastline lahko izkoristijo. To vsrkavanje vode se opravlja s pomočjo vode in če je ta dovolj, rastline bujno rasejo. V takih prilikah pa pride tudi do odplavljanja hranilnih snovi v globlje plasti, kjer so za rastline te snovi izgubljene. Zato lahko trdimo, da so letos njive bolj izčrpane kakor v normalnih letih. To izgubo bo treba z izdatnim gnojenjem nadomestiti, ker sicer normalno gnojenje ne bo zadostovalo in bi bilo tudi negospodarsko. Letošnje bujno rast pripisujemo predvsem večjim količinam razpoložljivih količin dušičnate in kalijeve hrane. Po zakonu o minimumu pa so rastline porabile tudi večje količine fosforne hrane. Ker pa se fosforna gnojila počasi pretvarjajo v razpoložljivo obliko, so jih rastline popolnoma izkoristile. Nasprotno pa so njive po pospravljanju pridelkov, ker se dušična in kalijeve gnojila lahko topijo, najbolj siromašne.

Umen kmetovalec pa mora paziti, da sproti nadomešča po-

rabljeno in izgubljeno rastlinsko hrano, sicer rastline v prihodnjem letu ne bodo imele dovolj hrane na razpolago. V tem pogledu je treba najprej ugotoviti, katero hrano je prejšnji posevek najbolj izčrpal in katero bo bodoči najbolj potreboval. Napravil bo najbolje, če bo pravilno kombiniral gnojenje s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili.

Umetna gnojila so na razpolago. Apeni dušik je treba podorati, če hočemo, da ga rastline v polni meri izkoristijo in da ne deluje samo na rast, temveč tudi na plod. Kalijevo sol damo jeseni stalnim kulturam: travnikom, vinogradom, sadovnjakom in tudi ozimčinam. Za okopavine pa jo lahko raztrosimo zgodaj spomladi, in to čim zgodneje, čim boljše je zemlja težka, na lahkih pa vsaj 14 dni pred setvijo.

Najceneje gnoji oni, ki gnojijo jeseni in ne čaka na pomlad. Zato umni kmetovalci ne čakajo na pomladansko gnojenje.

Oktober letos — popis uslužbencev po uradih in zavodih

V prvi polovici oktobra t. l. bo po vsej Jugoslaviji popis uslužbencev v uradih in zavodih, ki bo pokazal število po uradih in zavodih zaposlenih uslužbencev. Prave, organizacijske in izvedbo popisa bo vodil Zvezni zavod za statistiko v sodelovanju s statističnimi zavodi ljudskih republik, sam popis pa bodo opravili okrajni statistični zavodi s pomočjo občinskih popisnih organov in s po-

pisovalce v uradih in zavodih.

Predsedniki okrajnih ljudskih odborov bodo na predlog okrajnih s statističnih zavodov imenovali popisne organe v občinah izmed uslužbencev okrajnih in občinskih ljudskih odborov. Popisovalce same bodo imenovali predstojniki uradov in zavodov v soglasju z občinskimi popisnimi organi, in sicer izmed uslužbencev zadevnih uradov in zavodov.

Tovarna olja iz Slovenske Bistre ce bo imela v Ormožu stalno odkupno postajo in skladišče

Uprava

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Nedelja, 30. septembra, ob 15. uri: AT. Linhart »MATICEK SE ZENI«. Izven.
Torek, dne 2. oktobra, ob 16. uri: AT. Linhart »MATICEK SE ZENI«. Red LMS I.
Sreda, dne 3. oktobra, ob 20. uri: AT. Linhart »MATICEK SE ZENI«. Red »B« in Izven.
Četrtek, dne 4. oktobra, ob 16. uri: AT. Linhart »MATICEK SE ZENI«. Red LMS II.

Uprava

Ormož

V Ormožu bo 13. oktobra 1956 od 8 ure dalje plemenski sejem za bke pingavske pasme. Za bke, krave in telice lisaste in simentske pasme bo bosta plemenska sejma 5. oktobra v Murski Soboti (za bke) in v Križevcih 6. oktobra t. l. (za telice in krave).

VELIKA NEDELJA

Na naših prosvetnih sestankih so že večkrat govorili o tem, da bi bilo treba organizirati strokovna predavanja. Tega vprašanja pa kljub vsemu niso mogli rešiti. Težave so bile tudi v tem, ker se ni dalo dobiti primernih predavateljev. Pa če bi jih tudi dobili, bi kljub temu bilo težavno, ker je treba predavatelje honorirati, SKUD sam pa nima dovolj sredstev na razpolago.

Na pobudo nekaterih funkcionarjev so zato domači študentje skušali prebiti led na tem polju. Organizirali so prireditve, kjer so študentje sami imeli kratka predavanja iz svojih strok in sicer:

Tržne cene

v sredo, 26. septembra 1956 (za liter, kilogram ali kos)
Cebula 70—80, česen 60, luščeni fižol 30, stročni fižol 40, krompir 10—11, paprika 40, koleraba 30, cvetača 60, kumare 15, kumare za vlaganje 60, peteršilj 40, rdeča pesa 20, solata end vija 20—25, solata v glavah 25, špinaca 130, rdeče zelje 25, zelje v glavah 15, korenček 40, ohrovt 25, paradiznik 40, koruza 40, pšenica 40, oves 40, prosa 50, ajdova moka 50, zaseka 300, smetana 140, mleko 30, sir 80, kokoši 300—500, piščanci 250—450, grozdje 60—80, hruške 30, jabolka 25—30, slive 35, motovilec 100, buče 15.

Novi jadralni piloti

Predzadnji sobota so na letališču v Moškanjeh končali s tečajem jadralnih letalcev z aerovpregom. Tečaj je posečalo 11 jadralnih pilotov, ki so ob tej priložnosti dosegli C-diplomo. Najmlajši med njimi — dijak ptujske gimnazije Trop — je štel šele 16 let in je moral jemati na poletu s seboj nekaj vrečic peska, ker je sam bil prelahak. Vsi tečajniki so bili Ptujčani.

Andrej Kovač, bibliotekar:

Ptuj in okolica v pesmi in povesti

(Nadaljevanje)

Tudi Ptujška gora, o kateri so že toliko pisali umetnostni zgodovinarji, je našla svoje mesto v lepi slovenski besedi. Osvetleval jo je njen rojak Anton Turkuš, rojen v letu 1849, ki je končal svoje jezikoslovne študije na Dunaju. Požoval je mnogo po svetu, med drugim se je mudil v Italiji in živel nekaj časa v Parizu in Londonu. Bil je dober poznavalec francoščine in angleščine ter oba ta jezika poučeval v Leobnu, kjer je služboval kot suplent in profesor na tamkajšnji deželni realni gimnaziji in rudarski akademiji. V letu 1884 je bil premeščen na realno v Gradcu, kjer je postal tudi docent na gradski tehniški (Karel Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva IV., str. 62.)

V letu 1892 je bila tiskana v Gradcu v pisateljevi samozaložbi drobna knjižica na 22 straneh z naslovom: »Črna gora. Pripovedna pesem«, vsebinsko sicer

zanimivo delo, oblikovno pa je to bolj okorelo »kovanje verzov«. Snov tej pesmi zajema Turkuš iz pripovedke iz druge polovice 15. stoletja, ko so Turki na svojih pogostih roparskih pohodih pritrhumeli tudi na Ptujško goro, med drugim tudi v letih 1473 in 1493. Po omenjeni legendi je postala gorska cerkev čudežno črna, da je Turki niso mogli videti in so se zaradi tega morali brezuspešno umakniti. V resnici pa so zidovi stavbe zato temni, ker so ti sivi kamni iz domačega peščenca neometani. Vremenske razmere pa so ta temni videz še povečale.

Ptujška gora leži na najvišji točki gorskega hrsta severno od Dravinje z daleč vidno cerkvijo, najlepšo stavbno umetnino v Sloveniji, zgrajeno v veličastnem gotičnem slogu. Zato ni čudno, da je to redko umetniško dragoceno zaščiteni Zavod za spomeniško varstvo LRS in ji dal značaj muzeja, obudovanega od domačih in tujih obiskovalcev. O tej stari cerkvi poje naša pripovedna pesem, da se dviga

»Na Gori, visoko nad
Ptujskim poljem,
med rekama Dravinjo
in Poljskavo,
ki kakor dva srebrna pasa
v golncu
se svetita, med travnički
vijoč se...

Vsakdo, ki je obiskoval ta znameniti kraj na vzpetini iznad Dravskega polja, se ne more dovolj načuditi divnemu razgledu, ki sega daleč naokrog:

I kakor pred kraljico na
prestoju,
leži jej pred obnožjem sag
(preproga!) prekrasen,
ki od Konjiških gor do
Maribora
i preko Ptuja staroslavnega
do Hrvaške nam bratske
zemlje sega.
Pred sabo zré na sagu
divne slike:
Goric Slovenskih holmiče
prijazne;
vasi i mest i trgov mozalke;
od se na levo motri
Pohorje;
od Gorotana mej do Vinice
Doniško goro, Boč i
Haloz, prirode krasne kipe
veličastne,
obsejane z zvončki i
gradovi
kletni i hišicami i hramovi.
A te obrašča blaga vinska
trta,
ki venča sredi logov
zelenetičih
milena brda gor v nebo
kipečih.

Tudi Ptujška gora je pristno haloška po svojem pokrajinskem značaju, čeprav je daleč

na okrajini pravih Haloz... V vseh dnevnih časih je Ptujška gora lepa, najlepša pa je v jesenskem večeru, ko se poslavlja od nje zahajajoče sonce, ko je vse klanec in doline pod njo zaliti mrki mrak in le njena cerkev še klibuje in dviga luč in lepoto visoko pod nebo. Ni v pravljicah lepših podob kakor je ta, kadar ima srečo, da jo doživlja. (Franc Stelc: Ptujška gora. Celje 1940.)

V zadnji številki našega lista smo prikazali delo Mestnega arhiva v Ptuj. V naslednjih vrsticah bi pa radi podčrtali naloge in pomen naših arhivov.

Do osvoboditve je bila arhivska služba slabo razvita in arhivskemu gradivu se je posvečalo premalo pozornosti. To se je navadno zbiralo v obstoječih muzejih. Bilo je nepopolno, a tudi nestrokovnjaško urejeno, še manj pa znanstveno obdelano in izkoriščeno.

Sele ljudska oblast nove Jugoslavije je dala arhivski službi določeno vlogo, arhivskemu delu pa pravo vsebino ob sodelovanju najširših plasti delovnega ljudstva. Tako je bil tudi v Ljubljani ustanovljen Državni arhiv Slovenije, v raznih mestih pa so nastali Mestni arhivi z določenimi delokrogi. Tu se zbira arhivski material, urejuje, evidentira in čuva pred poškodbo in uničenjem, kajti le tako more služiti zgodovinarjem kot osnovni vir za zgodovino našega naroda. V te nove ustanove se steka arhivsko gradivo okrajnih administracij, sodišč, občin itd., ki bi sicer propadalo kje na podstrešjih ali kleteh. Arhivsko gradivo ptujškega okrajja zbira Mestni arhiv v Ptuj, kjer se ga je tudi že precej nakopičilo.

Naslednji primeri naj prikazuje našim čitateljem velik zgodovinski in praktični pomen naših arhivov.

Malo je preživetih ljudi, ki bi se se spominjali žalostnih ptujških dogodkov 13. sept. 1908, ko so ptujski Nemci in nemakularska druhal divjaško nspadli mirne Slovence, udeležence skupščine takratne Ciril-Metodove družbe v Narodnem domu. Dogodek je imel velik odmev po vsej Sloveniji in je zahteval končno dve mladi življenji pri manifestacijah v Ljubljani, kjer sta padla od vojaških krogel Lander in Adamič. O dogodku smo imeli le malo gradiva iz Ptuja. Sličajno se je ohranilo v muzejskem arhivu odvetniški dokument, ki je dogodek podrobneje opisal in navajal imena najhujših renegatov in napadalcev. Dokument smo objavili ob 60-letnici Muzejskega društva v Ptuj pred 3 leti. Pred kratkim pa je bil najden sveženj spisov takratne mestne policije, iz katerih je razvidno, da so renegatski oblastniki takrat pozvali na pomoč policije iz Celja, Maribora in celo iz Celovca in Beljaka ter si celo izposlovali pri prezidiju deželne namestništva v Gradcu dovoljenje za pripravljenost vojaške čete, ki bi naj z orožjem nastopale proti Slovencem. Vsi policajci pa v spisih zapisiško nastopajo kot ovađuhi ali priče potem, ko so že svoja nasilja nad Slovenci izvršili.

Malo je Ptujčanov, ki bi vedeli ali se spominjali, zasedbe Ptuja po nacističnih okupatorjih pred 15 leti. Radoveden arhivar pa je med kupi prašnega papirja in listin našel zapisnik, ki točno navaja, da je 8. aprila 1941 ob 12.30 prodrli hitlerjanski poročnik Klopfer s kolesarsko izvidnico 2. bataljona 351 pešpolka do mestnega magistrata in čez 1 uro postavil v kavarni »Evropa« ing. Franca Celotti za komisarja mestne občine. Zapisnik so podpisali petokolononšil Rudolf Artenjak, Karel Kasper, Pavel Pihl, Franc Korže, Fritz Wegschälder in Hans Slavitsch, katerim nismo prav nič nevoščljivi, če so si morali pokati svojo novo domovino tam, kamor jih je vlekle njihove izdajalske srce. Za nas Slovence pa je dokument v toliko važnejši, ker izpričuje začetek najtežjih dni naše zgodovine, herojske borbe in osvoboditve. Oba navedena dokumenta bosta piscu ptujške zgodovine gotovo dragocen vir pri njegovem znanstvenem delu.

Neka vdova je potrebovala za odmero pokojnine dokaze o vi-

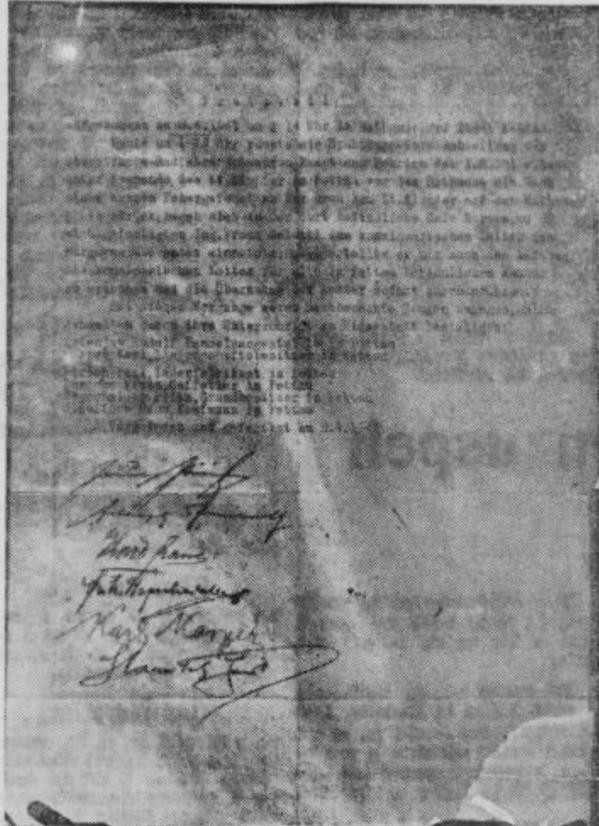
si, ki so cerkev dal postaviti ptujski in celjski grofje v začetku 15. stoletja, kar nam dokazujejo tudi grbi teh plemiških rodbin, tako n. pr. celjski nad glavnim vhomom:

Ogledal časa zob je cerkev
zunaj,
ki nekdanj, zgrajena po
Celjskih grofih,
katerih grb še zdaj obok
jej diči,
se bliščala tja dolj je na
Turško.

Toda obiskovalcu se pri pogledu na te simbole že davno izumrle plemiške gospode vzbu-

jajo mešani občutki: »Na levi strani pri veličih vratih v isti višini kot je podoba Matere božje, če ne celo za spoznanje višje, sta grba gospode. Zaedel sem do temena od sramu. O prevzemanje človeške duše, ki ne pozna kraja svojemu nahu! Morje krvi in gore kričevico so zarisane v tvojih grbih. Grmade od miši objedenih okostij tvojih tlačenih hlapcev so skrite v tebi. Sto in še več rabeljskih valpetov je vklesanih v tebe. Krvava in žalostna storija mojega naroda je pisana v tebi s krvavimi črkami.« (Ivan in Mirko Kaukler: Romarska cerkev na Crni gori. Ptuj 1926.)

Ob arhivskem tednu

sinj moževih prejemkov. Po dolgem iskanju v Mestnem arhivu se je iz okrajne blagajniške knjige ugotovila plača pok. moža in žena je po zaslugi arhiva lahko uveljavila svoje pravice.

Navedeni primeri dokazujejo, kako važen je dobro ohranjen in urejen arhiv tako za znanstvene delavce, kakor za posameznega našega državljana. Da pa bo naš Mestni arhiv lahko izpolnil svojo nalogo in odigral vlogo, ki mu je namenjena, je potrebno, da ga podprejo pri

njegovem delu, posebno pri zbiranju arhivskega gradiva vsi uradi, ustanove, podjetja, predvsem pa kulturni in prosvetni delavci, ter vsi naši delovni ljudje. Marsikje se še najdejo kake stare listine, ki posamezniku ne koristijo, Mestnemu arhivu pa bi služile za izpopolnitev dragocenega arhivskega gradiva. Če bomo pokazali to zanimanje in sodelovanje, potem je dosegel arhivski teden, ki je prirejen v svej državi od 16. do 30. septembra, svoj namen.

Primeren tisk je lahko vedno v pomoč in nasvet

V prizadevanju za čim uspešnejšo zdravstveno in vzgojno prosvetljevanje naših delovnih ljudi ne pozabimo na veliko vlogo primernega tiska.

Mladi svet, poljudno znanstvena revija za izvenšolsko vzgojo, je še premalo razširjena. Pridobivajmo nove naročnike s pravilno propagando; razložimo njeno bogato vsebino in prav gotovo bomo zainteresirali marsikatero starše, javne socialne delavce, člane svetov za varstvo matere in otroka, za socialno varstvo ter šolstvo in prosveto, člane šolskih odborov ter hišnih svetov, da si jo bodo naročili. Letna naročnina samo 350 dinarjev.

Zveza prijateljev mladine je založila tudi knjigo dr. Leona Ziebnika »Ljudje med seboj«, II. del, »Spolno vzgojo« dr. Helene Pahorjeve, »Skrbimo za zdravje naših otrok in mladine« ter »Igre na snegu«. Vse te izdaje bi morali zaradi njihove bogate vsebine imeti v vsaki hiši, da bi tako postala skrb za pravilno telesno in moralno rast naših otrok res splošno družbeno skrb.

Centralni higijenski zavod je izdal brošuro: »Mati boš, kaj moraš vedeti.« Pričakujemo dojenčka« ter lične mape »Mamica in očka«. Te izdaje bi morala dobiti vsaka mlada mati, saj bi tako dobila pametne nasvete za pravilno nego ter čuvanje zdravja svojih malčkov in same sebe. Brošurice so po 10 dinarjev, mapa pa stane 20 dinarjev.

Zveza ženskih društev ter Zavod za napredek gospodinjstva

Suez končno le pred OZN

Sueški spor je končno le prišel pred Organizacijo združenih narodov, in sicer kar z obeh strani; z britansko-francoske, kakor z egiptovske. Da bo prej ali slej Egipt predložil vso zadevo Organizaciji združenih narodov je bilo itak pričakovati prej, kakor da bodo to storile zahodne države. Toda mlačno stališče večjega števila držav, ki so sodelovale na drugi londonski konferenci o suškem prekopu je evropski zahodni vesleži napolnil k temu, da sta se odločili za to pot, čeprav v določenem nesoglasju z uradno politiko ameriške vlade.

Z ozirom na to, da sta dve strani predložili isto zadevo Organizaciji združenih narodov je pričakovati dolgotrajnih proceduralnih razprav, kateremu od obeh pritožiteljev gre prednost in kakor je odločitev v tem pogledu težka, obstaja verjetnost, da bodo obe pritožbi družili in obravnavali kot eno zadevo.

Predstavniki zahodnih držav so po vložitvi pritožbe izkoristili čas in pojasnjevali ameriškim in drugim svojim zaveznikom razloge, ki so jih privedli do tega koraka. Tako zatrjujejo na Zahodu, da je vzrok pritožbe »enostranska akcija Egiptas«, ki da je odstranila s Suez za dnji videz mednarodnosti, Egipt pa pojasnjuje svoj korak s trditvijo, da »akcija zahodnih držav v zvezi s Suezom pomeni nevarnost za mir in varnost ter hudo kršitev ustanovne listine OZN«.

Egiptovska pritožba nadalje vsebuje poziv Varnostnemu svetu, da naj obsodi zbiranje britanskih in francoskih čet na Blifnjem vzhodu kot ukrepe, ki ogrožajo mir.

Obtožbe z obeh strani so torej precej hude ter je pričakovati prav zaradi tega burnih razprav. Vsekakor pa tak razvoj dogajanja pomeni edino možen izhod iz zagate, ki je grozila, da jo lahko reši samo sila.

Jugoslovanska parlamentarna delegacija v Bonnu

V glavnem mestu Zahodne Nemčije v Bonnu se mudi te

dni delegacija jugoslovanske zvezne ljudske skupščine s predsednikom Mošo Pijadom na čelu. Naši ljudske poslanci obiskujejo zahodnonemške politične osebnosti ter si ogledujejo večja industrijska podjetja ter kulturne ustanove. Prav danes prisostvujejo tudi zasedanju zahodnonemškega parlamenta. Sprejeti bodo tudi pri predsedniku republike dr. Heussu.

S tem obiskom vrača jugoslovanska delegacija obisk zahodnonemške parlamentarne delegacije, ki je pred kakšnim pol-drum letom obiskala našo državo.

Nedvomno bo ta obisk pripomogel k ureditvi neresenih vprašanj glede finančnih obveznosti, ki jih ima Zahodna Nemčija do Jugoslavije in katerih reševanje je ostalo brez kričade na jugoslovanski strani na mrtvi točki takrat, ko je bil potreben samo formalen pristanek zahodnonemškega Zveznega zbora.

in v Češkoslovaški

Delegacija naših ljudskih poslancev se nahaja te dni tudi na Češkoslovaškem. Vodi jo Miha Marinko. Naša delegacija je narejena v tej državi na zelo pristrani sprejem. Prisostvovala je med drugim tudi zasedanju češkoslovaškega parlamenta.

Obisk bolgarskih poslancev

Od zadnje sobote se mudi v naši državi skupina bolgarskih parlamentarcev, ki jo sestavlja najvidnejši bolgarski politični predstavniki. Skupina bo obiskala tudi Slovenijo. Obisk pomeni utrditev dobrih sosednih odnosov med našo državo in sosedno Bolgarijo.

Nove žrtve odpora Ciprcanov

Britanske oblasti na Cipru so obsodile na smrt in dale obesiti nadaljnje tri pristaje ciprskoga osvobodilnega gibanja. Ta usmrtilitev je povzročila burnen val protestov v grški javnosti ne samo na Cipru, temveč tudi v Grčiji.

Cenjenim obiskovalcem okr. gledališča v vednost

Letošnjo gledališko sezono bodo imeli cenjeni abonente OG devet premier, izmed teh ena mladinska, ki bo tudi vključena v abonma.

Ob razpisu abonmaja smo zaradi nejlube pomoče postavili abonmajem previsoke cene, zato objavljamo sledeči

POPRAVEK:

Premierski abonma od 560 din navzdol (devet premier).

Red A in B od 480 din navzdol (devet predstav).

Red LMS po 225 din (devet predstav).

Abonente, ki so plačali celotni abonma po višji ceni, naj dvignejo razliko pri dnevni blagajni OG.

Vsi abonmaji so plačljivi v štirih obrokih. Cene abonmajev ostanejo v primeri z lansko sezono v bistvu neizpremenjene — le, da bodo videli večerni abonente eno predstavo več kot lani.

Abonentom reda A in B javljamo, da so še dobri sedeži na razpolago.

Rezervacija abonmaja in prodaja vsotopne v tajništvo OG, telefon 71, kakor tudi pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo.

Vsa ostala pojasnila dobite v pisarni gledališča dnevno od 8. do 12. ure.

Uprava

IZ NAŠIH KRAJEV * IZ NAŠIH KRAJEV *

Iz Podgorca

IZUD Podgorci se je v nedeljo, 23. septembra t. l. poslovilo od dosedanjega tamkajšnjega šolskega upravitelja tov. Ivana Penka in njegove soproge učiteljice tov. Angele Penko, učiteljice Ivana Zidariča in njegove soproge, članice IZUD, tov. Julijane Zidarič kakor tudi od člana tov. Ivana Korparja. Prvoimenovani trije odidejo na nova učiteljska službena mesta, slednji pa na odslužitev roka v JLA. Tega slovesa se je udeležilo članstvo IZUD Podgorci skupno z odborom.

V slovo sta se tov. Franc Dolinšek in tov. Jakob Korpar v imenu IZUD Podgorci, v imenu staršev in otrok šolskega področja Podgorci imenovan m zahvalila za njihovo vsestransko, zlasti pa kulturno-prosvetno udejstvovanje ter sta jim želela prav veliko sodelavcev in uspehov v novem kraju službovanja. IZUD Podgorci je pomenil ob pomoči in sodelovanju imenovanih za vso okolico Podgorci aktivno izobraževalno umetniško društvo, ki je skrbelo za pouk in razvedrilo prebivalstvu. Slednje si želi, da bi novi učitelji nadaljevali, kjer so imenovani nehali.

Po vsem, kar so povedali v zahvalo ob slovesu tov. Penko

in ostali, se je videlo, da je bilo slovo imenovanih od prebivalstva tega lepega dela Slovenskih goric zelo težko in da upajo, da je seme njihovega kulturno-prosvetnega in vsega ostalega dela padalo na rodovitno polje.

P. P.

Iz Borovca

Prostovoljno gasilsko društvo Borovca je začelo graditi gasilski dom. Društvo obstaja že od 1946. leta dalje in šteje 46 članov, nima pa gasilskega doma, v katerem bi spravljalo gasilsko opremo, ki jo ima sedaj spravljeno pri različnih hišah. Tudi za sestanke v Borovcih nimajo primerne javnega prostora, zato so morali biti doslej sestanki, volitve in podobno v zasebnih stanovanjskih prostorih. Po večletni borbi za stavišče je društvo končno uspelo to dobiti na primernem mestu. Najprej bo zgrajen dom, potem pa še gasilski stolp. Načrt za nov gasilski dom v Borovcih je izdelal Mestni projektivni biro v Ptuj. Del materiala bodo prispevali vaščani, ki bodo tudi pomagali z delom, ostalo pa bodo plačali z zbranimi sredstvi, ki jih še ima društvo in ki si jih bo še pridobilo z različni predstavnimi v domači vasi.

Fizikalna in šport

Streliške družine in odredi predvojaške vzgoje

Na II. medrepubliškem tekmovalju obveznikov predvojaške vzgoje LRS v streljanju za pokal sveta za šolstvo LRS, ki je bilo 23. septembra v Kopru, so dosegle posamezne ekipe izreden uspeh.

Izreden uspeh je dosegla ekipa iz Maribora, ki je zmagala in zasluženo prevzela pokal ekipe Celja, ki je bila zmagovalec lanske leto. Vsi streli zmagovalci so iz vseh treh položajev od možnih 150 krogov dosegli nad 107 krogov. Vsak posameznik je zaslužil občudovanje. Kot najboljši strellec in junak dneva je bila Milena Dimic iz Ljub-

ljane, ki je dosegla 125 krogov. Tudi naša mladina bi dosegla večje uspehe, če bi povsod streliške družine in odredi predvojaške vzgoje po občinah posvečali več pozornosti mladini, da bi si pridobila spretnosti in izkušnje v streliškem športu. Mesto, ki ga je bila deležna ekipa iz Ptuja v letu 1955 in 1956, nazorno govori, da odredi PVV in streliške družine najmočnejše vplivajo na streliški šport, ki postaja vse bolj priljubljen in vključuje vedno več mladine, ki se potom športno-strokovne dejavnosti usposablja za večja finalna tekmovanja. J.K.

Drava ponovno poražena

Pri zelo lepem vremenu in na dobrem igrišču je Usnar iz Soštanja premagal goste z visokim rezultatom 4:1 (1:0). Edini in časten gol za »Dravo« je dosegel Erhatic. Tekmi je prisostvovalo 600 gledalcev, ki so zadovoljni nad zmago domačinov zapuščali igrišče.

Moštvo »Drave« je zaradi nesigurnega vratarja, še bolj pa zaradi neučinkovitosti napada doživelo poraz, ki je graje vreden. Če samo omenimo, da so gostje v prvem polčasu samo dvakrat streljali na gol, tedaj ni čudno, da ob takem napadu tudi obramba popusti.

Vprašajmo se, čemu ima Drava trenerja, da so igralci tako pod nivojem stalne forme, da je igra brez sistema, brez zaključnih akcij, da primanjkuje nekaterim igralcem kondicije, da so nevigrami in neborbeni?

K temu še dodajamo nedisciplinno posameznih igralcev, ki so brez čuta odgovornosti do svojega društva, do soigralcev. Tak primer je bil pred odhodom v Soštanj, ko je igralec pustil na ceditlu društvo in moštvo.

Vprašamo se, ali bodo odgovorni ljudje na to pravilno reagirali, ali pa bo ta stvar zopet šla v pozabo, kot so že nekateri. -nc-

... zato pa ponoven uspeh Aluminija

ALUMINIJ : RUDAR (Velenje) 5:2 (3:0)

V nedeljo je nogometno moštvo Aluminija imelo v gosteh zelo dobro ekipo Rudarja iz Velenja.

Aluminij je takoj v začetku prevzel iniciativo ter že v prvih minutah napadel vrata gostov. Tako je bilo že v začetku pričakovati, da je zmaga domačega moštva zagotovljena. Vsak igralec se je boril za vsako žogo. V

petnajsti minuti je dosegel Aluminij vodstvo, nekaj časa pozneje pa je povisal rezultat na 2:0. V trideseti minuti pa je ponovno uspel ter s tem postavil rezultat prvega polčasa 3:0.

V drugem delu pa je bila igra še živahnjša. Tako v prvih minutah sta bila dosežena še dva gola za Aluminij, rezultat pa se je povzpela na 5:0.

OKRAJNO PRVENSTVO PARTIZANA V ODBOJKU

Okrajnega prvenstva Partizana v odbojki so se udeležile ekipe naslednjih društev: Gorisnica, Dornava, Majšperk, Ptuj in ekipa mladink iz Gorisnice in Ptuja.

Med moškimi ekipami je dosegla prvo mesto ekipa iz Ptuja, ki je premagala vse svoje nasprotnike. Med mladinkami pa so zmagale igralke iz Gorisnice.

STRELSTVO

23. septembra se je končal streliški teden, organiziran s strani okr. streliškega odbora v Ptuj. Otvorili so ga pripadniki predvojaške vzgoje, nadaljevali pa člani ZB, SZDL in ostali člani sindikatov. Vseh je bilo 75 strelcev z vojaško puško. Med tednom je streljalo 82 mladincev in mladink z zračno puško. Vse ptujske družine so izvršile troboj v streljanju z vojaško puško. V petek, 21. sept. so lovci streljali na letече tarče in na tarčo srmjaka. Bilo je zelo zanimivo.

V soboto, 22. sept. se je udeležilo streljanja 79 rez. oficirjev. Med najboljšimi je bil tov. Majer.

Zaključek streliškega tedna je bil v nedeljo, 23. sept., in sicer troboj med reprezentancami Varaždina, Maribora in Ptuja.

Vsekakor so zmagali dobri strelci iz Varaždina (trije republiški reprezentanti), sledijo Mariborčani, nato I. ekipa Ptuj in II. ekipa.

Gostim iz Maribora in Varaždina je predal predsednik OSO Ptuj šopek cvetic in poudaril tradicionalno povezavo vseh treh streliških odborov.

Streliški teden je uspel, saj je na ptujskih streliških streljalo preko 400 strelcev. Z.

„Kje ste Pobrežani,?“

(Post-reportaža z gasilske veselice)

Pravzaprav se je začelo z buteljko Letič je prišel v družbi treh fantov iz Pobrežja v Sela na gasilsko veselico. Tu se je do polnoč lepo zabaval, godbe, plesa in deklet je bilo več kot dovolj, in bi se stvar končala brez hujšega, da ni bilo vmes te preklemane buteljke.

Iz Letičevih rok je namreč buteljka na lepem zletela med godce. Ne samo za vse Selane, ki so bili na veselici, tudi vsakemu drugemu bi pri tem verjetno kri zaigrala po žilah. Vendar so Selani v tem trenutku in za nekaj časa ohranili mirmo kri, kljub temu, da je pri pomirjevanju Letič se vsekal enega gasilcev s slatinsko steklenico po nosu. Prem rje pa je trajalo le malo časa, dokler ni eden pobreških fantov stekel z odprtim nožem proti skupini fantov iz Sel, ki so stali v bližini. To pa je tudi za sicer mirno selansko kri bilo dovolj, oziroma preveč, da so nemudoma segl po latic bližnjega piota. Potrebni rekviziti so bili na sredo Selanov torej v bližini in nivo oborožitve se je hitro izenačil in celo nagnil v korist Selanov, da je Pobrežan z nožem v roki moral spremeniti smer svojega gibanja postati iz napadalca tisti, ki je moral pošteno teči, da bi odnesel svojo z malignim razburjen in z bojaželjnostjo prepojeno kri na varnejši kraj v klet neke bližnje hiše. S tem pa je upadla korajža tudi ostalim trem junakom iz Pobrežja, ki so se nastrtno umaknili v klet sosedne hiše.

Selani pa so z zživalci hoteli

Mestni kino Ptuj

bo predvajal v dneh od 28. do 30. septembra ameriški barvni film »Beau Brummell«.

Kino Središče

bo predvajal 29. in 30. septembra ameriški film »Poštna postaja« in dne 6. in 7. oktobra ameriški film »Zaseda«.

Kino Muretinci

bo predvajal 29. in 30. septembra francoski barvni film »Graf Monte Cristo« I. del in dne 6. ter 7. oktobra francoski barvni film »Graf Monte Cristo« II. del.

Okrajni ljudski odbor Ptuj Svet za kmetijstvo in gozdarstvo

Datum: 24/9-1956.
Po 2. točki 63. člena statuta okraja Ptuj in 3. člena odloka o določitvi termina za trgatve grozdja zlahtnih sort v območju okraja Ptuj (Uradni list LRS števil. 31-370/53) je Svet za kmetijstvo Okrajnega ljudskega odbora Ptuj sprejel

ODREDBO

o določitvi dnevov pričetka trgatve grozdja zlahtnih sort v letu 1956.

I.

Da se zagotovi kvalitetni pridelok vina iz grozdja zlahtnih sort, lastniki, uživanci in zakupniki vinogradov ne smejo pričeti s trgatvijo:

- a) zgodaj zorečih zlahtnih sort (ranina, portugalka) pred 1. oktobrom 1956.
- b) vseh ostalih sort pa pred 10. oktobrom 1956.

II.

Ta odredba velja od dneva objave v »Ptujskem tedniku«.

Predsednik Sveta: **Ciril Kolarič**, l. r.
Predsednik OLO: **Jože Tramšek**, l. r.

OPOZORILO

Naprašamo dopisnike članov in naročnike oglasov ter objav, naj nam pošljejo rokopise za vsako prihodnjo številko v dnevih od petka do torka pred izidom »Ptujskega tednika«.

V sredo lahko sprejmemo glede na težave v Mariborski tiskarni le zelo omejeno število rokopisov in ostalih naročil, sicer morajo ostati za prihodnji teden. Na dana tiskanja lista, t. j. v četrtek, ne moremo sprejeti nih naročil.

IZ UPRAVE

VABILO

Prebivalstvo iz Pobrežja, Lancove vasi, Sel, Trčca, Hajdine, Njiverc in Podlehnik ter drugih bližnjih krajev

vabimo

NA GASILSKI NASTOP IN OSTALI SPORED, ki bo v nedeljo, dne 30. septembra 1956, ob 14. uri pred zadržno gostilno v Trčcu.

Najprej se boste lahko prepričali o sposobnosti naših vrlih gasilcev in gasilk za prvo pomoč v nesreči, pozneje pa se boste lahko razveselili na veselim delu sporeda tega dne. Na srečlovu in vinski trgtvi pa boste poskusili svojo srečo.

Rojstva: Novak Marija, Ptuj-ska gora 5, je rodila Stojana, Skledar Leopoldina, Pečke 24

— Terezijo; Zorko Marija, Pacinje 33 — Marico; Smigoc Terezija, Leskovec 21 — Slavico; Lesar Pavlina, Majšperk 10 — sina; Korže Vida, Sveča 25 — Branka; Mohorko Amalija, Jurrovi 7 — Janka; Pernat Ivana, Trnice 72 — Jožeta; Medved Marija, Leskovec 4 — Otona; Horvat Katarina, Lancova vas — Franciško; Cafuta Jera, Podlehnik 69 — Maska; Vidovič Anka, Jablovec 16 — Franciška; Borak Marija, Otok Vratno — Božidarja; Podgoršek Angela, Krčevina 143 — Leopolda; Čuš Marija, Dornava 75 — Rajka; Bratuša Terezija, Korenjak 3 — Franciška; Horvat Ivana, Prepolje 55 — Darinko; Veselič Terezija, Hrastovec 136 — Marto; Tomanič Katarina, Kidričevo 10 — Ireno; Masten Ana, Goričak 20 — Marico; Simonič Marija, Gabernik 3 — Marijo; Horvat Rozalija, Lovrenc 63 — Staniko; Koren Marija, Cirkovce

53 — Franca; Zorec Marija, Klcar 40 — sina; Rep Matilda, Dornava 2 — Silvo.

Smrti: Arnuš Rozalija, Nova vas 14, roj. 1873, umrla 16. avg. 1956; Beisak Franc, Jánžski vrh 14, roj. 1929, umrl 19. avg. 1956; Cmager Franc, Lahonci 2, roj. 1955, umrl 18. avg. 1956; Kost Zvonka, Cven, roj. 1956, umrla 18. avg. 1956; Filipič Marta, Zvab 21, roj. 1902, umrla 27. avg. 1956; Vidovič Vinko, Vareja 55, roj. 1939, umrl 29. avg. 1956; Belčić Marija, Krempljeva 6, Ptuj, roj. 1930, umrla 30. avg. 1956; Zver Pavlina, Liponci 55, roj. 1956, umrla 5. sept. 1956; Suhadolnik Gabriel, Dornava 1, roj. 1951, umrl 6. sept. 1956; Jurman Uršula, Budina, 27, roj. 1882, umrla 14. sept. 1956.

Poroče: Kmet Ivan, Podvinci 51, in Plohl Marija, Nova vas 24; Sirec Leopold, Ormoška 11, Ptuj, in Baškarand Andjelka, Ljutomerska 4, Ptuj; Planinc Anton, Rabelčja vas 11, in Rojko Katarina, Rabelčja vas 11, Ptuj.

Vinka Brumna iz Bukovca 39 je pohođ la krava in ga poškodovala po celem telesu; Ivana Feguš iz Gorisnice 60 je padla na cesti in si poškodovala desno nogo; Janeza Parazina iz Bšečkovega vrha 13 je brcnil konj in mu poškodoval obe nogi; Ivan Emeršič iz Ptuja je padel in s poškodoval desno nogo; Alojz Cenc iz Kidričevo 3 se je ponesrečil z motorjem in s poškodoval ključnico in desno nogo; Ludvika Foršneriča iz Bolečke vasi 1 je povozl neki moški in mu poškodoval desno nogo; Marjan Prešiček, otrok iz Apešt 34, je padel na paši in si poškodoval desno nogo; Marjana Soviču, otroku iz Nermanc št. 3 je drug otrok s kamnom poškodoval čelo; Antona Cafuta iz Graškova 17 je neznanec obstrelil z lovsko puško in mu

poškodoval desno roko; Franc Ponikvar, otrok iz Bukovca 181, si je s sekro odsekal prst leve roke; Arnold Pavlinič, otrok iz Ptuja, je padel na igrišču in si poškodoval levo roko; Majda Gojčič, otrok iz Zlatoličja 105, se je s kromop poparila po obrazu; Vincenc Kušar iz Škol 23 je prišel pod kolo voza in dobil poškodbe na kolenu; Jus Franc iz Zetal 63 je padel na cest s kolesom in si poškodoval obraz ter levo roko; Marija Kekec s Polenška 57 je padla pod voz in ima poškodovano levo roko; Marjanca Plišek, otrok iz Zlatoličja 103, je padla s kolesom in ima poškodovan obraz.

Vsem menovanim, ki se zdravijo v ptujski bolnišnici ali doma, želimo čimprejšnje okrevanje.

Oglašni in objave

OBJAVA NAJDENIH PREDMETOV

V hrambi ObLO Ptuj se nahajajo sledeči najdeni predmeti: usnjena moška rokavica; 2 volneni rokavici; ponošen klobuk; svetlo modra ženska jopica; 4 aktovke z naslednjo vsebino:

- 1. brisača, robec, kozarec, zobna ščetka, britvice in aparat za britje;
- 2. srajca, hlače, robci, brisače, krojaške škarje, meter, naprstnik in igle;
- 3. kos krupona, par gumij pet, ženska jopica;
- 4. 2 strojčka za striženje las in Thermos steklenica;
- 4 različne denarnice z manjšo vsoto gotovine in brez gotovine; očala s svetlim roženim okvirom;
- 2 večja bankovca.

Lastnike navedenih predmetov pozivamo, da se zgledajo pri tukajšnjem uradu zaradi prevzema svoje lastnine.

Iz pisarne oddelka za splošne in notranje zadeve ObLO Ptuj

OBVESTILO

Obveščamo potrošnike, da začne s 1. oktobrom zimski obratovni čas trgovin, ki bodo odprte od 7.30 do 12. ure in od 14. do 17. ure. Ob sobotah popoldne bodo trgovine zaprte. Trgovinska zbornica za okraj Ptuj

ODEBOR

Ovojni papir

lahko kupite v upravi PTUJSKEGA TEDNIKA v Ptuj.

Prodaj

HISO Z VRTOM in velikimi brajdami, takoj vseljivo, prodaj. Vprašajte: Lorber, Borislavci 24, Videm.

21. SEPTEMBRA sem od Vičave do Nove vasi zgubil 600 l sod, last »Slovenskih goric« iz Ptuja. Najditelja naprošam, da proti nagradi 5000 din sporoči, kje se sod nahaja upravni lista.

KOMPLETNE ŽRMLJE prodaj. Naslov v upravi lista.

MOŠKO KOLO znamke »Eks-tra«, skoraj novo, ugodno prodaj. Vprašajte v podružnici »Slovenskega poročevalca« v Ptuj.

PRODAM LESTENEC za jedilnico s sedmimi žarnicami. Naslov v upravi lista.

ZARADI IZSELITVE v Avstrijo ugodno prodaj razno rabljeno pohištvo ter gospodinj-ske in druge predmete. Ogled dnevno med 14. in 17. uri v Muršičevi ulici 2-I, Ptuj.

SPREJMEMO VEČJE STEVILO NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za dela v Mariboru. Plača po tarifnem pravilniku od 31 do 37 din na uro. Stanovanje preskrbljeno. Možnost kuhanja. Prijave osebno na naslov: Splošno gradbeno podjetje »Stavbar«, Maribor, Vito Kraigherja ulica 8/1.

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče mirna družina v Ptuj. Naslov v upravi lista.

Skrb za požarno varnost v Ptuj

Pred dnevi je bil v Ptuj seminar o požarni varnosti v podjetjih in ustanovah, ki ga je organiziralo Prostovoljno gasilsko društvo v Ptuj v svojih prostorih.

Udeleženci seminarja iz podjetij in ustanov, večinoma de-

požarna varnost dokaj pomanjkljiva.

Na koncu seminarja so udeleženci iz podjetij izvolili odbor, ki bo preverjal zanesljivost požarno varnostne službe po podjetjih in ustanovah ter koordiniral delo podjetij in us-

lavci, so z velikim zanimanjem sledili strokovnim izvajanjem predavateljev, gasilskih častnikov, ki so praktično prikazovali uporabo gasilskih naprav in orodja. Po predavanjih je bila obširna razprava, ki je imela tudi svoj gospodarsko politični pomen: »Izpopolnjevanje ljudi za čuvanje narodne imovine«. Nekatera podjetja niso poslala svojih ljudi na seminar, čeprav je znano, da je ravno pri njih

nov skupno z bližnjimi gasilskimi društvi.

Ptujskemu prostovoljnemu gasilskemu društvu je za tako pobudo in izvedbo seminarja potrebno izreči priznanje, saj se tako najočitneje izraža njegova odločnost, vsestransko usposobitipožarnovarnostno službo po podjetjih in ustanovah za učinkovito intervencijo v slučaju požarne nesreče. K.